

Det lokale miljøarbejde i 2014

Miljøpunkt Amager er i gang med at udarbejde årsplan for 2014. I den sammenhæng skal Miljø & Plan foretage en foreløbig prioritering af indsatserne, inden der fremlægges en endelig årsplan til vedtagelse på Lokaludvalgsmødet i november. På sidste møde Miljø & Plan blev der udtrykt ønske om at arbejdet i 2014 skal følge de eksisterende indsatsområder. På lokaludvalgsmødet den 26. september skal lokaludvalget således bekræfte at det er disse indsatsområder der skal arbejdes med og beslutte hvilken budgetramme der skal planlægges efter. Indsatsområderne er

- Klimatilpasning
- Grøn bydel
- Cykelindsats
- Miljøambassadører
- Vedvarende Energi
- Elbiler & delebiler

For miljøarbejdet i 2014 er der nogle overordnede strategiske pejlemærker, som det er væsentlig for lokaludvalget at Miljøpunkt Amager inddrager i aktiviteterne i 2014.

Det drejer sig i første omgang om afholdelse af aktiviteter under "Sharing Copenhagen", som er Københavns kommunes fejring af titlen som Europas miljøhovedstad i 2014.

Et andet væsentligt element er at sikre en større synlighed for de projekter Miljøpunkt Amager arbejder med i Amager Øst. Som et tredje væsentligt pejlemærke er, at Miljøpunkt Amagers aktiviteter er i overensstemmelse med Københavns Kommunes overordnede prioriteringer på miljøområdet.

I det følgende gennemgås indsatsområderne for miljøarbejdet i 2014, hvor de strategiske pejlemærker er indarbejdet. Der er ligeledes aflagt en kort status, der viser hvad der i indeværende år er afholdt af aktiviteter indenfor de enkelte indsatsområder.

Efter gennemgangen af indsatsområderne fremlægges et udkast til den samlede budgetramme for miljøarbejdet i Amager Øst.

Proceduren

Denne oversigt har endnu ikke til formål at til at gå i detaljen med de enkelte indsatsområder, men at skabe overblik over de områder som Miljøpunkt Amager finder det relevant at Amager Øst Lokaludvalg prioriterer for 2014.

På grundlag af prioriteringen og en budgetramme udmeldt af vil Miljøpunkt Amager udarbejde et detaljeret forslag til årsplan for miljøarbejdet i Miljøpunkt Amager for 2014, samt et budget for 2014.

Den endelige årsplan og budgetforslaget fremsendes til godkendelse i lokaludvalget på lokaludvalgsmødet i november.

Indsatsområder

KLIMATILPASNING

I forlængelse af arbejdet med bydelsplanerne i lokaludvalgene har Miljøpunkt Amager fra 2013 fokuseret på at sikre en bedre klimatilpasning på Amager. Arbejdet har delvis fokus på at realisere de konkrete forslag i bydelsplanerne, men også at sikre bedre information til borgerne i Amager Øst om mulighederne for at skybrudssikre af deres boliger.

Indsatsen for klimatilpasning er målrettet vejledning og opsøgende arbejde i forhold til etablering af fælles LAR-løsninger – herunder regnvandsanlæg, grønne tage og brug af regnvand til toiletskyl og lignende. Dette sker bl.a. gennem opdatering af ressourcendatabase på Miljøpunkt Amagers hjemmeside, afholdelse af oplæg for grundejerforeninger og etablering af netværk for boligforeninger.

Med ændringen af reglerne for spildevandsforsyningselskaber bliver det fremover muligt for spildevandsselskaberne at anvende takstmidler til alternative klimatilpasningstiltag. Miljøpunkt Amager vil derfor i samarbejde med HOFOR (Københavns Energi) gerne fortsætte arbejdet med at klarlægge de økonomiske støttemuligheder for at igangsætte fælles klimatilpasningsprojekter på vejarealer og fællesarealer.

Status

Klimatilpasningsindsatsen er i de første 8 måneder af 2013 på den ene side gået på at tilrettelægge og udvikle indsatsen. Der er udviklet en foredragsrække som er tilbudt alle grundejerforeninger på Amager. Indtil videre har der været afholdt tre arrangementer med lokale grundejer-/boligforeninger.

I december 2012 blev der produceret en folder om klimatilpasning og LAR-løsninger specifikt henvendt til grundejerforeningerne på Amager. Denne folder er nu distribueret ud til de fleste lokale grundejerforeninger.

Sammen med Sundbyernes

Grundejerfællesskab blev der desuden

udarbejdet et nyhedsbrev til grundejerforeningerne hvor Miljøpunkt Amagers forskellige indsatser og tilbud indenfor klimatilpasning og LAR-løsninger er specificeret. Dette nyhedsbrev blev udsendt i juni måned.

Tegning fra folderen "Vand i kælderen – Nej tak!"

På Miljøpunkt Amagers hjemmeside er der oprettet en mindre ressourcedatabase, der giver overblik over de forskellige muligheder inden for klimatilpasning og arbejdet med LAR.

I gennem en længere periode har Miljøpunkt Amager haft en specialestuderende til at udarbejde et forslag til konkret klimatilpasning af området ved Herjedalgade (Vermlandsgade Genbrugsstationen). Miljøpunkt Amager indgår på nuværende tidspunkt i dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen om realisering af forslaget. Forslaget ligger i forlængelse af bydelsplanen for området og vil i så fald blive en konkret udmøntning af bydelsplanen på klimatilpasningsområdet.

Under Lørdage på Musiktorvet har Miljøpunkt Amager deltaget med en bod med forskellige informationsmaterialer om klimatilpasning.

Miljøpunkt Amager er på nuværende tidspunkt i dialog med HOFOR (tidl. Københavns Energi) om udvikling af tilbud til grundejerforeningerne og boligforeninger om etablering af fælles LAR-løsninger på tværs af de enkelte matrikler og husstande.

Senere på året vil Miljøpunkt Amager indgå i planlægning og afholdelse af et borgermøde om skybrudsplanerne for Amager. Derudover vil Miljøpunkt Amager indgå i aktiviteter om og formidling af et klimatilpasningsprojekt i GF Øresund.

Klimatilpasningsindsatsen koordineres med Amager Vest Lokaludvalg, der ligeledes har valgt at fokusere på klimatilpasning

BYEN PÅ CYKEL

Miljøpunkt Amager har gennem de seneste år haft et helt særligt fokus på cykelområdet gennem cykelprojektet "Bicycle Innovation Lab". Fra 2013 har Bicycle Innovation Lab stået på egne ben og laver nu aktiviteter i hele landet. Miljøpunkt Amager er involveret aktivt gennem bestyrelsesdeltagelse i Bicycle Innovation Lab.

I 2014 vil det være spændende at trække aktiviteterne i Bicycle Innovation Lab ud på Amager. For eksempel kunne der arbejdes målrettet på gennemføre cykelundervisning på folkeskolerne: <http://www.bicycleinnovationlab.dk/videnscentret/folkeskolen-cykler>

Miljøpunkt Amager ser i øvrigt et potentiale i at arbejde for etablering af lokale cykelstationer, hvorfra der kan udlånes ladcykler, cykeludstyr og værktøj. Dette vil bl.a. kunne ske i samarbejde med lokale boligforeninger og butikkerne på Amagerbrogade. Derudover vil det være oplagt at Miljøpunkt Amager også i 2014 afholder aktiviteter der forkæler cyklisterne på Amager, herunder med afholdelse af en eller flere cykelpitstop på Amagerbrogade i løbet af året.

Cykelområdet bliver i øvrigt et centralt omdrejningspunkt for Københavns Kommune under fejringen af København som europæisk miljøhovedstad i 2014. Derfor vil det være oplagt at Amager Øst er stærke med gode aktiviteter på dette område i 2014.

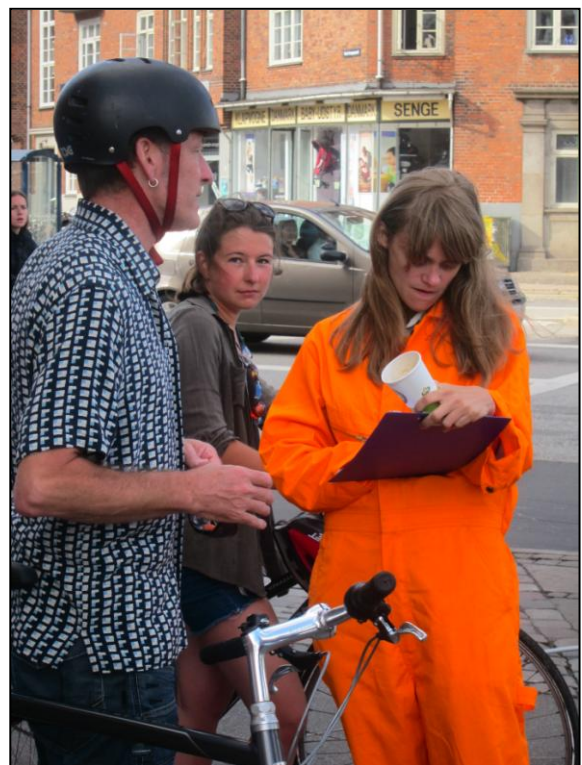
Status

Indtil videre har indsatsen været delt ud på tre hovedområder:

- Udvikling af helhedsplan for Amagerbrogade
- Deltagelse i Bicycle Innovation Lab
- Cykelpitstop på Christmas Møllers Plads

Miljøpunkt Amager har været direkte inddraget i arbejdet med udvikling af helhedsplanen for Amagerbrogade. Arbejdet har primært været fokuseret på at indarbejde Miljøpunkt Amagers viden om cykeltrafik og cykeladfærd i helhedsplanen konkrete overvejelser på cykelområdet.

I Bicycle Innovation Lab sidder Miljøpunkt Amager repræsenteret i bestyrelsen. Som forudsætning for dette har Miljøpunkt Amager krævet at Bicycle Innovation Lab beholder aktiver på Amager. Således vil cykelbiblioteket også fremover være placeret på Prags Boulevard.

Interview ved cykelpitstop på Amagerbrogade

Fredag den 9. august og lørdag den 10. august blev der afholdt cykelpitstop på Christmas Møllers Plads. Under cykelpitstoppet blev der uddelt gratis morgenkaffe og cykeltjek. Cykelpitstoppet er blevet en tilbagevendende begivenhed og den modtages med stor begejstring blandt de cyklende på Amagerbrogade.

I forbindelse med cykelpitstoppet blev en række cyklister desuden interviewet. De interviewede blev spurgt om deres syn på Amagerbrogade som handelsgade og cykelgade, samt hvilke indsatser Miljøpunkt Amager bør arbejde med i 2014 og fremadrettet. Bearbejdning af de forskellige interviews foregår stadig og indgår blandt andet i arbejdet med årsplanen for 2014

GRØN BYDEL

Københavns Kommune har en strategi om at byen skal være grønnere - det gælder også for Amager Øst. Allerede nu findes der lokale initiativer i bydelen, som ikke bare gør byen grønnere, men som også inviterer til deltagelse og fællesskab. I arbejdet med at gøre Amager Øst til en grønnere bydel kan der peges på aktiviteter og tiltag som:

- Byhaver og lokale grønne partnerskaber (f.eks. Prags Have og gårdhaver i Hessengården)
- Mobile urtehaver – f.eks. i lokale boligkarrere
- Frugtlaug i villakvarterne - f.eks. med udlån af æblepresser til æblemose.
- Del Jorden – indsats for at haverne i villakvarterne, så de ikke står ubrugte/forladte.

Arbejdet for en grønnere bydel vil ske i samarbejde med Center for Park og Natur i Københavns Kommune, Miljøambassadørerne samt en række lokale frivillige i de eksisterende byhaver.

En prioriteret indsats for Grøn bydel vil kunne indgå aktivt i afholdelse af lokale aktiviteter under København som Europæisk Miljøhovedstad. Med Grøn Bydel vil der være mulighed for at tiltrække ekstra opmærksomhed til bydelens mange byhaveprojekter og ”markedsføre” bydel som en særlig grøn bydel.

Status

Der har i løbet af 2013 været afholdt en række forskellige aktiviteter indenfor indsatsområdet. Konkret har Miljøpunkt Amager været med til at arrangere:

- Foredrag om Byhaver i Detroit i Kvarterhuset (den 19. marts)
- Forårsåbning af Prags Have
- Etablering af gårdhaver i Hessengården og Lejerbos afdeling på Holmbladsgade i samarbejde med Projektbasen.
- ”Byg din egen byhave”-workshop under ”Smag Verden” den 1. september
- Foredrag om byhaver på Cuba

”Byg en byhave”-workshop under Smag Verden.

Derudover er Miljøpunkt Amager i gang med at planlægge afholdelse af en større konference for de københavnske byhaver i forbindelse med Miljøfestivalen. Konferencen bliver afholdt den 11. oktober og med aktiviteter på Prags Boulevard 43.

MILJØAMBASSADØRER

Miljøpunkt Amager har i gennem en årrække arbejdet med uddannelse af lokale frivillige miljøambassadører, der gennem familie, venner og naboer er med til at formidle og vejlede om energiforbrug, vandbesparelser og affaldshåndtering i hverdagen.

Indtil nu har Miljøpunkt Amager uddannet 165 miljøambassadører på Amager.

I samarbejde med bl.a. Projektbasen i Holmbladsgade vil arbejdet med miljøambassadørerne og miljøambassadørnetværket kunne fortsættes og videreudvikles. Indsatsen har stort potentiale i samarbejde med lokale boligforeninger.

Indsatsen er målrettet kvinder blandt etniske minoritetsgrupper og har således også et klart integrationsperspektiv. Derudover skal der følges op på samarbejdet med de lokale folkeskoler i forhold til at gennemfører miljøambassadøruddannelser blandt folkeskoleeleverne. Dette arbejde kan f.eks. koordineres med Københavns Miljø- og Energikontor og/eller Bicycle Innovation Lab.

Miljøpunkt Amager vil i 2014 søge midler til at gennemfører et ny miljøambassadøruddannelsesforløb blandt af kvinder og etniske minoritetsgrupper.

Status

I indeværende år har arbejdet på miljøambassadørområdet fulgte to hovedspor:

- Understøttelse af miljøambassadørnetværket
- Udvikling af miljøambassadøruddannelse på lokal folkeskole

Omdrejningspunktet for arbejdet med miljøambassadørnetværket har i høj grad været åbningen af kvindecaféen Mosaik på Norgesgade. Miljøpunkt Amager har sammen med miljøambassadørerne deltaget med forskellige oplæg (særligt om affaldssortering) på kvindecaféen. I kvindecaféen er miljøambassadørerne løbende med til at sætte fokus på deres arbejde, og på hvordan deres viden om miljø, gode hverdagsvaner og miljøhåndtering i hjemmet kan videreformidles til de øvrige kvinder i kvindecaféen.

Pia Allerslev og Miljøambassadørerne under åbning af kvindecaféen.

I samarbejde med Projektbasen for Holmbladsgade har der været afholdt en række foredrag for Miljøambassadørerne. Fokus har været på affaldssortering og på hvorledes miljøambassadørerne

kan bidrage til at affaldssorteringen bliver bedre, der hvor de selv bor. Derudover har der været særligt fokus på rottebekæmpelse, herunder hvordan dårlig affaldshåndtering (specielt madrester) kan give rotteproblemer. Miljøambassadørerne arbejder nu frivilligt med rottebekæmpelse.

Miljøpunkt Amager er i samarbejde med Sønderbro Skole i gang med at udvikle et undervisningsprogram, hvor skolens eleverne skal gennemgå en række miljøkurser. Miljøkurserne sigter på at gøre eleverne til lokale miljøambassadører – både overfor andre elever, men også overfor deres forældre og familier. På grund af lærer-lockouten i foråret er arbejdet på dette område blevet forsinket og vil først kunne realiseres i 2014.

VEDVARENDE ENERGI

Arbejdet med at omdanne energiproduktionen til vedvarende energi (VE) skal også have en lokal forankring. Med opstillingen af vindmøller på Kalvebod Syd og teknologiudviklingen på VE-området, er der god grund til at Miljøpunkt Amager arbejder videre med fremme af VE på Amager.

Et særligt fokus bør lægges på at vejlede boligforeninger og grundejerforeninger om:

- Energirenoveringer i boligmassen
- Energisparekampagner målrettet beboerne
- Etablering af solfangere og soldrevne ventilationsanlæg
- Etablering af solcelleanlæg

Derudover er der generelt en opgave i at informere om de miljømæssige fordele og praktiske forhold ved VE-produktion.

Miljøpunkt Amager ønsker at fortsætte samarbejdet med HOFOR i forhold til at tiltrække kvalificeret rådgivning til borgere og foreninger i Amager Øst.

Vindmøllelaugets formand, Lasse Rossen og bestyrelsesmedlem, Hans Christian Sørensen foran Prøvestenen hvor vindmøllerne skal rejses.
Foto: Michael Paldan

Status

En stor del af arbejdet har i indeværende år været fokuseret på at få vindmøllerne på Prøvestenen etableret og at understøtte arbejdet i det lokale vindmøllelaug, der skal stå for salget af vindmølleandele til borgerne i Amager Øst. Desværre er arbejdet med vindmøllerne flere gange blevet forsinket på grund af politiske og juridiske udfordringer med at få vindmøllernes placering godkendt.

Miljøpunkt Amager indgår i særlig grad i arbejdet med at formidle vindmølleprojektet lokalt og få udbredt kendskabet til salget af vindmølleandele, når det åbner i starten af oktober.

Miljøpunkt Amager har derudover arrangeret en række møder med lokale boligforeninger, med henblik på at orientere om mulighederne for etablering af solceller og energirenoveringer i etageejendomme.

DELEBILER OG ELBILER PÅ AMAGER

I Amager kan vi gøre en indsats for at biltransporten bliver mere miljøvenlig. Gennem de sidste år har Miljøpunkt Amager i Amager Øst i samarbejde med LetsGo (Københavns Delebiler) søgt at fremme brugen af delebiler og elbiler. Brugen af elbiler via deleordninger giver mulighed for at få adgang en elbil uden selv at skulle investere en masse penge i køb af bil.

En prioritering af indsatsen for arbejde med delebiler og elbiler kunne fokusere på:

- Kampagne for delebiler rette mod boligforeninger gennem etablering af lokale beboernetværk
- Informationskampagne om elbilens styrker og svagheder
- Forsøgsordning med afprøvning af elbiler på Amager

I denne indsats vil der være mulighed for at søge midler hos Trafikstyrelsen, men også hos Københavns Kommune, der har særligt fokus på elbiler.

Status

Arbejdet med at fremme delebiler og elbiler i Amager Øst har været integreret i etablering af lokale beboernetværk på Amager. Indtil videre er der gennem et boligforeningsnetværk for større boligforeninger på Amager og et netværk i Ungarnsgade blevet udarbejdet en særlig ordning om lokal opstilling af delebiler. Ordningen betyder at såfremt ti husstande i en boligforening eller gade melder sig ind i LetsGo, vil der blive opstillet en delebil foran boligforeningen eller i gaden.

Samme ordning vil også komme til at gælde for elbiler. På grund af konkursen i Better Place er ordningen med elbiler desværre midlertidig under omlægning.

Arbejdet med delebiler er integreret i prospektet for "Bilfrit bykvarter", som Miljøpunkt Amager har udarbejdet i forlængelse af bydelsplanen for Amager Øst.

Det er tanken at elementer fra prospektet skal indgå i kommunens fremtidige lokalplaner for Amager Øst.

Budget 2014

I aftalen mellem Amager Øst Lokaludvalg og Miljøpunkt Amager er der årligt afsat en obligatorisk basisbevilling på (590.000 kr. + p/l reguleringer) 645.000 kr. til miljøarbejdet. Disse midler skal finansiere to hovedgrupper: Den basale drift og indsatsområder. Derudover har Amager Øst Lokaludvalg besluttet at støtte Miljøpunkt Amager med 600.000 kr. til fire ekstra indsatsområder i 2013

Den basale drift drejer sig om den daglige drift med borgerbetjening med løbene vejledning på tværs af alle indsatsområder, ladcykeludlån, pjeceuddeling og lign. Det omfatter udgifter til lokaler, kontordrift og revision samt timer til koordination. Der skal afsættes 300.000 kr. hertil pr. år fra Amager Øst Lokaludvalg.

Hidtil er det vurderet at der bør afsættes 150.000 kr. pr. år pr. prioriteret indsatsområde. Beløbet bygger på en vurdering af, at en prioriteret indsats kræver min. 2-3 måneders fuldtidsindsats for at have en tilstrækkelig tyngde og styrke.

Miljøpunkt Amager anbefaler at Amager Øst Lokaludvalg viderefører den økonomiske ramme fra 2013 til 2014. Budgetrammen for 2014 derfor være som følger:

Den basale drift	300.000 kr.
Klimatilpasning	150.000 kr.
Grøn Bydel	150.000 kr.
Cykelindsats	150.000 kr.
Miljøambassadører	150.000 kr.
Vedvarende Energi	150.000 kr.
Elbiler & debiler	150.000 kr.
Opsøgende miljøarbejde i bydelen (herunder miljøfestival og andre aktiviteter)	45.000 kr.
I alt	1.245.000 kr.